VERSOPO LISONE LEDBURY

After Everything
Ամեն ինչից հետո

Ruzanna Voskanyan / Ռուզաննա Ոսկանյան

Translated by Nieri Avanessian, Anna Talalyan and Eliza Stepanyan

A R M E N I
A N B E L
A R U S I A
N G R E E K
S L O V A K

After Everything Uultu hushg htmn

Ruzanna Voskanyan / Ռուզաննա Ոսկանյան

Translated from the Armenian by Nieri Avanessian, Anna Talalyan and Eliza Stepanyan

Published by Ledbury Poetry Festival The Master's House, Bye Street, Ledbury Herefordshire HR8 1EA UK

www.poetry-festival.co.uk

Copyright © Ruzanna Voskanyan 2021 Translations copyright © Nieri Avanessian, Anna Talalyan and Eliza Stepanyan 2021

Designed & typeset in Arno & Sylfaen at Five Seasons Press, Hereford www.fiveseasonspress.com

and printed on Five Seasons book-quality recycled paper with Colorset recycled cover board by Orphans Press Ltd, Leominster www.orphans.co.uk

VERSOPOLIS

is a unique, Europe-wide platform.

It gives emerging European poets
the chance to reach an audience beyond
the boundaries of the language they write in
by translating and publishing their poems
and inviting them to perform at festivals.

RUZANNA VOSKANYAN was born in 1989 in Yerevan, Armenia. In 2012 she received a master's degree in Literary Criticism. Now Ruzanna is a PhD student in Armenian Philology at Yerevan State University. Her research focuses on the features of existentialism in contemporary Armenian prose.

Since 2009 Ruzanna has been a member of the Writers' Union of Armenia. Her poems have been translated into Russian, English and Italian and published in the Armenian and Russian press and in mono/bilingual poetry anthologies as well. She has three poetry collections: *Transparent Rains* (2007), *Further and Further* (2013), *Not about You* (2019). She is the recipient of several awards, including the Youth Presidential Prize for her first book of poetry (2008).

Ruzanna has taken part in literary festivals and symposiums, such as Forum of Young Writers of CIS in Russia (2012, 2013), The Annual Meeting of Armenian Young Writers (almost every year since 2005), Literary Ark International Festival (2012, 2015), Genoa's International Poetry Festival (2015), CROWD OMNIBUS Reading Tour (2016) etc.

She is the co-founder of www.cultural.am website which was created as a virtual platform for various types of arts.

Ruzanna translates literary works from English and Russian into Armenian.

'... Her poetry stands out most for its professional structure, metaphorical thinking and depth of imagery, with an accentuated and slightly melodious rhythm that she creates through the frequent use of inverted word order and refrains. Image play, which is the main way of constructing her poem, scatters and reassembles what is said, and what is said in this case is an ultra-oscillation of emotions, feelings, moods, that are personal enough to be sincere, at the same time abstracted from the personal one to be closer to someone else.'

Hasmik Khechikyan, Armenian critic, in a book review

```
'My love, you said you were a wolf ...'

translated by NIERI AVANESSIAN

'To Happiness'

'Take me to the city ...'

'I will love you after all ...'

translated by ANNA TALALYAN

'Don't let me go ...'

'Would you marry me ...'

'I have locked the door on you and left ...'

'Give me wildflowers today ...'

'Overheard poems'
```

translated by ELIZA STEPANYAN

Սեր իմ, ասացիր՝ գայլ ես եղել, ու պաշտեցի ես քեզ մաշկիդ խզբզված մազմգուկների չափ, ու պաշտեցի ես քեզ ապուպապերիդ տրորած հողերի երկայնքով ու հրացանի փողին հայացքս հառած՝ ոռնացի քեզ նման. գիշեր էր ու մութ, ու լոկ լսեցի, որ չկամ . . . Ասացիր, սեր իմ, գայլ ես եղել, նալեցի ձեռքերիդ, թաթերիդ, թաթերիդ, ձեռքերիդ. գիշեր էր, մութ էր, ու զգացի, որ մինչ այդ չկայի . . . Հեռվում լայիս էր երեխան, մեր շուրջը հարսանիք էր, ես ու դու կծկվել էինք սեղանի տակ. արի գալլավարի թաքուն հեռանանք . . . Ու պաշտեցի ես քեզ աշխարհի բոլոր ձամփաների վրա...

My love, you said you were a wolf, and I worshipped you the messy little hairs of your pelt, and I worshipped you along your rubbed-dirt paths and with my face turned towards gunshots, I howled like you; it was dark, and night, and all I heard was that I don't exist . . . You said, my love, you were a wolf, I looked at your hands, your paws, your paws, your hands; it was night, it was dark, and I felt that, until then, I hadn't existed . . . The child was crying in the distance, we were surrounded by a wedding, you and I had huddled under a table; let's sneak away, like wolves . . . and I worshipped you on all the paths of the world . . .

Երջանկությանը

Քեզ կարոտելը սովորություն էր . . . Հետո եկավ գիշերը, որ ծանրացավ մարճսիս բոլոր գաղտնարաններում. գիշերը հազարաձեռք էր։ Քեզ սպասելը սովորություն էր, քեզ փնտրեյն էլ՝ գրքերի գրպաններում, ոտնաձայների քաղաքում. իսկ դու անձայն ես մոտենում, քեզ մեղքի հոտոտել իքով է միայն զգալ կարելի։ Ժամանակի անիմաստ կորուստ է քեզ ատամսերով, շուրթերով, բոլոր մարմսամասերով պահելը. գնացքները մեկնում են երկու րոպեն մեկ, կայարանները լիքն են չսպասողներով, չլացողներով, չմայրացողներով ու անթիվ չ-երով, ու դու էլ ես սովորական, հեռացողների մեջ։ Քաղաքը, որտեղ դու չկաս, պիտի ալրվի...

10

To Happiness

Missing you was a habit . . . Then night fell, that grew heavy on my body, in all its recesses; the night had a thousand hands. Waiting for you was a habit, much as looking for you, in the pocket of books, in the city of footsteps. While you approach noiselessly, it is only possible to feel you with a muzzle of sin. It is a useless loss of time to hold you with one's teeth, lips, all the body parts. The trains depart every two minutes, the stations are full of non-waiters, non-criers, non-mothers-to-be, and with many non-s, and you, too, are a usual sight among those who depart. The city without you must be burnt...

Տար ինձ քաղաքն այն, որ դեռ գոլություն չունի, ինքնաթիռով, որ դեռ չկա, ձեռքս բռնած անցիր երկինքներով, քարտեզներով ու տար ինձ քաղաքն այն, որտեղ ոչ ոք չի մեռել դեռ։ Բոլոր գրքերս կբերեմ այնտեղ, փողոցները կբնակեցնեմ գրքերով, նկարներս կբերեմ, ոտնաձայներս՝ թաց, չոր, ձյան վրա, ու քեզ կբերեմ վերջապես, միայն թե տար ինձ այն տեղը, որի մասին լսել եմ այնքան, հատկապես հեքիաթներում, որոնք վստահեցնում են 7 եղբայրներից 3-րդի երջանկության մասին երկրում, քաղաքում, գետում, որ դեռ չկան։ Տար ինձ քաղաքն այն, որ ես չմեռնեմ երբեք, որովհետև ամոթ է ախը առաջինը լինել։

12

Take me to the city that doesn't exist yet, by a plane that doesn't yet exist, cross, holding me by the hand, the skies, the maps, and take me to the city, where nobody has died yet. I'll bring all my books there, I will inhabit the streets with books, I'll bring my pictures, my footsteps, wet and dry, on the snow, and I will bring you, after all. Just take me there, I have heard about it so much, especially in fairy-tales, which assure the 3rd brother of the 7 is the happy one in the country, city, river, that don't exist yet. Take me to the city for me not to ever die, because it's a shame to be the first one.

Ես կսիրեմ քեզ բոլոր հնարավոր և անհնար պատերազմսերից հետո։ Մարդիկ կճսան քարերի տակ, երկինքը կլինի ուրիշ, իսկ ես կշարունակեմ համառորեն սիրել քեզ։ Ձեռքս օղակած մեջքիդ՝ քավարանը կիջնեմ ու մատներիս ծայրով զարկերակը կշոշափեմ անկողնուդ։ Ձեռքս օղակած մեջքիդ՝ քամու խուտուտր կզգամ թոչել սովորողիս ոտքերի տակ ու ամուր կկառչեմ քեզնից։ Բոլոր հնարավոր և անհնար դատարկություններից հետո՝ բաժակների, սրտի, տան, փողոցների, աշխարհների, աշխարհների՝ ptq htm:

14

I will love you after all possible and impossible

wars.

People will be left under stones, the sky will be different, but I will continue to obstinately love you.

My arm rounded around your back, I will descend into the purgatory and will feel the pulse

of your bed

with my finger tips.

With my arm rounded around your back,

I will feel

the tickle of the wind

under my feet I the tyro flyer,

and will cling to you tightly.

After all possible and impossible voids,

15

of glasses, heart and home, of streets, of worlds, of worlds

with you.

Մի թող, որ գնամ։ Ինձնից հետո աշունը ալդպես էլ չի գա, ծառերը թռչել չեն սովորի, ու բանտերից ստացվող որևէ թռուցիկի մեջ (հատկապես սիրային) ինձ չես գտնի էլ, մի թող . . . Կարոտը, մարմինս առած, թակում է դռները բոլոր փակ՝ քոնը՝ քո բացը, իրենով ծածկելու հույսով։ Բոլորը, բոլորը, բոլորը կամրջից թրփ-թրփ ընկնում են ցած, ու մեր ետևից վազող կինը ալդպես էլ չի իմանա բանաձևը ժպտալու։ Մի թող, որ հիմարի պես անտերև թևերս երկարեմ վերև, կարիր ինձ ձախ կողիցդ, մացերս հյուսիր մատներիդ, բարձր միացրու երաժշտությունը անցնող օրվա ու սի թող, որ գնամ . . .

16

Don't let me go. After me, autumn nevermore comes, trees won't learn to fly and in leaflets (especially in love ones) received from prisons you won't find me anymore, don't let . . . The longing, embracing my body, knocks on all locked doors: on yours, your open one in hope to cover it by itself. Everyone, everyone falls splat from the bridge, and the woman running after us will never find out the formula of smiles. Don't let me stretch up my leafless arms like a fool. sew me on your left rib, braid my hair to your fingers, turn the past day's music louder and don't let me go . . .

Կամուսնանայի՞ր ինձ հետ, թե իմանայիր, որ ծառերից կախված գիշերներն ավել ի արագ կծերանան ալդուհետև, կամուսնանալի՞ր ինձ հետ, ով ետևում է թողել առանց քեզ անցած մի անապատ (ծարավ եմ, բացիր դուռը, թող քաղաքը լցվի իմ մեջ)։ Ետևիցս կգայի՞ր խուլ ու համը ու կուլը ձևանալով, անանուն մարդկանց անանուն ձայների միջով ետևիցս կգայի՞ր։ Ու չէի՞ր տխրի, եթե սպասված խնջույքի փոխարեն ծակ տաշտակը դնեի քո առաջ ու ասեի՝ հեքիաթ հորինիր օտար ծովերում լող տվող ձկների մասին, ու անհետանայի առաջիկա քսանհինգ տարում քեզ այդ հեքիաթի հետ թողնելով։ Մի քնիր, միայն թե մի քնիր, թե չէ լույսը շուտ կբացվի, ու կանհետանանք արևի առաջին շողերի հետ . . .

Would you marry me if you knew that the nights hanging on the trees henceforth would get old faster? Would you marry me who left behind a desert passed without you? (I'm thirsty, open the door, let the city fill in me.) Would you follow me pretending to be deaf and dumb and blind? Through nameless people's nameless voices would you follow me? Wouldn't you feel sad if instead of the expected feast I put a broken trough in front of you and said 'Think up tales about fishes that swim in foreign seas' and disappeared for the next twenty five years leaving you with this tale? Don't sleep, only don't sleep, otherwise it will dawn early, and we will disappear with the first rays of the sun . . .

Դուռը փակել եմ վրադ ու հեռացել. այսօր առավոտյան հիշեցի։ Դու երևի կերել ես արդեն պատի բոլոր նկարները, իրար վրա շարված գրքերի կազմերն ես կերել (ամենահամեղ մասր՝ վերջին տվյալներով) ու դռներն ես կերել բոլոր. ո՞նց պիտի հիմա դուրս գաս։ Ես դուռը կողպել եմ վրադ, բանալին տվել եմ քեզ ու հեռացել եմ քեզ շատ լավ հայտնի ուղղությամբ։ Չեմ սպասել, որ կգաս, չեմ ուզել, որ գաս, ու չես եկել։ Կոստյումսերս ես հերթով փորձել, առաստադր բարձր էր շատ փողկապով կախվելու համար։ Գոնե պատերը մի կրծիր. ոչինչ, որ տանիքը կրնկնի վրադ, ուղղակի լիքը դռներ կբացվեն, ու չես իմանա՝ որով դուրս գալ։

I have locked the door on you and left: I remembered it this morning. You've probably already eaten all wall pictures, covers of all books lying on top of each other (the most delicious part according to the latest data) and have eaten all the doors. How should you get out now? I locked the door on you and gave the key to you and went in a direction well known to you. I haven't expected you to come, haven't wanted you to come, and you haven't come. You have tried on my costumes one by one, the ceiling was too high for hanging on a tie. At least the walls don't gnaw: it's OK that the roof will fall on you, just a lot of doors will be opened, and you won't know which one to exit.

Դաշտային ծաղիկներ նվիրիր ինձ այսօր ու մեկ էլ աստղեր, թեկուզ Ճմոթված ու օգտագործված. ուզում եմ կարծել, թե դու նշում ես իմ վերադարձը ու հիշում մարճսիս ամեն ծեքծեքում, ձեռքով շոյում ես կորերը ստվերիս, ու շնչասպառ էլինում օդն ինքը։

Օրեր նվիրիր,
ժամեր նվիրիր,
րոպեներ թեկուզ
կողքի սենյակում փակված՝
իմ մասին երազ հյուսելուն։
Ուզում եմ կարծել՝
դու չես մոռացել
իմ հեռանալը,
ու դուռը թաց է,
դուռը դատարկ է
քո ներսի նման։

Քայլ-քայլ ու դանդաղ կարձիր անձուկը իմ ու քո միջև, թույլ տուր, որ կապված աչքերով իջնեմ անդունդը մթին, որի պատերի խոնավությունը վանում է ափս, բայց մարճսիս տապը նրան է ձգտում։

Դաշտային ծաղիկ նվիրիր ինձ այսօր։ Ուզում եմ կարծել՝ սիրում ես դու ինձ . . . Give me wildflowers today and stars, as well at least crumpled and used:
I want to think that you celebrate my return and remember my body's every coquetry, fondle every curvature of my shadow, and the air suffocates on its own.

Give me days, give hours, at least minutes, to build a dream of me, locked in the next room. I want to think you didn't forget my leaving and the door is sloppy, the door is empty as your inside.

Step by step and slowly reduce narrowness between you and me, let me go down blindfolded into a dark abyss, the dampness of whose walls pushes away my palms, but the heat of my body strives for it.

Give me wildflowers. I want to think you love me . . .

Ականջ դրված բանաստեղծություններ

1.
Ես փորձում էի
քեզ ամեն կերպ տեղավորել
իմ օրվա մեջ.
տուն-աշխատանք,
աշխատանք-տուն,
լվացք, լոգանք,
ձեռքսեղմումսեր՝
այս ամենի արանքում։
Բայց պարզվեց՝
դու հենց օրն ես։

2. Մտածում էի՝ այն քչերից եմ, որ Ճանաչել են սերը։ Պարզվեց՝ ոչնչով չեմ տարբերվում մյուսներից։

Overheard poems

1.
I tried
in every way to fit you
into my day:
home-work,
work-home,
washing, bathing,
handshakes;
between it all.
But it turned out
YOU are the day.

2.
I thought
I'm one of the few
who have known love.
It turned out
I have no difference
from others.

3.
Դու իճս ես, ինչպես տունն այս վարձով, շաբաթը մի քանի օր, մի քանի ժամով։
Դու իճս ես, ինչպես հողն այս, ջուրն այս, օդն այս վարձով։
Ցկյանս։

3.
You are mine
like this house for rent,
several days a week,
for a few hours.
You are mine like
this land,
this water,
this air,
for rent.
Lifelong.

VERSOPOLIS

where poetry lives

